

De groei in het geloof door de Heilige Geest

door ds. G. Boer

‘Opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest van wijsheid en openbaring in Zijn kennis, namelijk verlichte ogen van uw verstand, opdat gij moogt weten...’ (Efeziërs 1:17-19).

Indeling van christenen

Het vorige hoofdstuk bedoelde de eigen plaats van Pinksteren in de Bijbelse verbanden aan de orde te stellen. Wij zagen in de Schrift de groei van de Godsopenbaring naar het Pinksterniveau. Verder zagen wij het onherhaalbare, bijvoorbeeld in de tekenen van vuur en wind, maar ook het wel herhaalbare: het telkens opnieuw vervuld worden met de Heilige Geest. Wat ons nu bezig houdt, is de vraag of het geoorloofd is om de christenen in te delen in groepen: wedergeborenen én met de Geest vervulden? Volgens de gedachten van de mensen uit de Pinksterbeweging kan iemand wedergeboren of tot het geloof zijn gebracht, maar kan hij toch de volle gave van de Heilige Geest nog missen, dus nog niet met de Heilige Geest gedoopt zijn. Hier komt dus de vraag naar de voortgang van het geestelijk leven aan de orde. Niemand mag, dacht ik, ontkennen dat het geestelijk leven zijn voortgang en groei kent. Men kan bezwaren inbrengen tegen allerlei classificaties (rangschikking in klassen/groepen) van christenen. Maar men kan met de Bijbel in de hand moeilijk bezwaar maken tegen de voortgang en de groei van het geestelijk leven met de nodige snijpunten in de heilsfeiten. Wij spreken wel eens over een heilsorde. Daarmee bedoelen wij dan, dat God in de toebereiding van zondaren een bepaalde orde in acht neemt. Deze orde stellen wij niet vast. Dan zijn het menselijke schema's. Nee, deze orde dienen wij met de grootste behoedzaamheid in de Schrift te onderzoeken. Dan zou deze heilsorde een neerslag zijn van de heilsfeiten, van de geboorte, van het lijden, van de opstanding van Christus, enz., in het hart van de gemeente. Deze verhouding tussen heilsfeiten en heilsorde is belangrijk.

Johannes de Doper

Een voorbeeld? Aan Jezus' komst ging vooraf de komst van de boetgezant Johannes de Doper. Hij bereidde de weg. Hij slechtte allerlei hoogten. Hij liet de rechten van de Heere op het volk gelden en riep met grote kracht tot bekering. Uit dit heilsfeit: Jezus' komst, voorafgegaan door Johannes de Doper, lezen sommigen af dat voordat Jezus tot ons komt, Hij de scherpe prediking van de wet en het oordeel laat voorafgaan. Hierin ligt een heel belangrijk waarheidselement. Hoewel God vrij is en blijft om een mens uit zijn vervreemding en Godsgemis zonder diepgaande overtuigingen van zijn schuld te trekken, is dat niet de gewone orde. God blijft vrij, maar Zijn orde is dat Hij ons overtuigt van onze zonden en ongerechtigheden. De boetvaardigheid is dan een begin en een voortgaand werk! Dit bedoelt men met het verband tussen de heilsfeiten en de heilsorde.

Kruis

Scherper komt dit in het gezicht wanneer Christus van geboorte tot kruis voortgaat. In het kruis snijden de lijnen elkaar. De lijn van God staat loodrecht op de aarde en wordt gesneden door de horizontale lijn. Deze snijlijnen trekt God ook door het leven van Zijn kinderen. De lijn van het oordeel van God over ons leven wordt gesneden door de lijn van de barmhartigheid van God. Hier is het kruis. Maar dit kruis blijft geen verre en vreemde zaak, maar raakt ons tot in het diepste van ons leven. Christus staat ook in ons persoonlijk leven op het kruispunt van de toorn en de liefde van God.

Discipelen

Zo kunnen wij ook onderscheid maken tussen de discipelen vóór het kruis en ná het kruis. Het zijn dezelfde discipelen met hetzelfde geloof, maar door kruis en opstanding komt hun geloof rijker en voller tot openbaring. Zij zijn meer van zichzelf afgebracht en in Christus overgebracht. Kruis en opstanding hebben diepe insnijdingen in hun leven aangebracht.

Christus is één

Zo is het ook nu. De heilsfeiten zijn onherhaalbaar, maar de daarmee corresponderende (overeenkomende) heilsorde blijft. Christus blijft één en het geloof is één, maar de groei in het geloof gaat niet alleen geleidelijk, maar ook door keerpunten (crises) en snijpunten. Zo is er de stuwning ook in het hart van de kinderen van God naar de beleving van de Koning, Die naar de hemel gevaren is en Die als Voorbidder dienst doet. Dit is een geestelijke werkelijkheid die bij het begin van het geloofsleven nog niet gekend wordt. De Heilige Geest, Die in alle waarheid leidt, ontsluit Christus *en al Zijn weldaden* aan het hart. Verder is er de stuwning naar Pinksteren. Wij mogen dit niet in schema's persen, maar wij dienen oog en hart te hebben voor de volledige ontplooiing van het geestelijk leven. De Bijbel legt in de plaatsvervangende van Christus de volle nadruk op het met Christus gemeenschap hebben. Dit is maar niet een gemeenschap in het algemeen, maar zeer concreet. Zo is er een met Christus lijden, een met Hem gekruisigd zijn, een met Hem gestorven zijn, een met Hem opgestaan zijn en opstaan, een met Hem in de hemel gezet zijn. Deze volgorde is niet om te keren. Daarmee bedoel ik dat het in het geloofsleven niet te verwachten is, dat wij eerst met Hem in de hemel gezet zijn en daarna met Hem sterven. Er is een orde in de heilsfeiten én in de heilsorde. Tegelijk hebben wij te bedenken, dat een christen nooit een fase achter zich laat. Dit betekent dat – ook al is uw geloof tot volle wasdom gekomen – u met Hem blijft lijden, sterven en opstaan. Dat wil zeggen dat er een voortgang is in de heilsfeiten én in de heilsorde, maar er is ook een meegaan van alle heilsfeiten in de heilsorde, omdat de hele Christus door het geloof omhelst wordt en blijft. Christus is niet gedeeld, maar Hij wordt wel in al Zijn daden afzonderlijk en samenvattend gekend. Christus moet door de prediking tot ons gebracht worden. Hij moet de onze worden. Dat gebeurt niet alleen door de plaatsvervangende duidelijk te preken, maar tegelijk de vereniging door het geloof beslissend aan de orde te stellen. De tijdloze prediking, wil men, de voorwerpelijke prediking, heeft bij alle waardering voor het vasthouden aan de heilsfeiten, veel kwaad gedaan! Zij heeft zonder dit te willen meegewerkt aan de vervluchtiging van de heilsfeiten, zoals deze in de nieuwere theologie, vooral in de Duitse theologie bijvoorbeeld bij Rudolf Bultmann (1884-1976) tot uiting komt.

De Heilige Geest

Door Wie komt alles op zijn plaats? Door de Heilige Geest, Die Christus verheerlijkt aan en in het hart. Deze Geest legt een onverbreekbare band met Christus en in Hem met de Vader, zodat de bewogen omgang met God beleefd wordt. Hij opent de hemel, zodat wij de Zoon des mensen zien. Hij brengt onze smekingen, dankzeggingen, gebeden omhoog en doet de woorden van God tot ons komen. Er is in de Schrift wel terdege sprake van een groeien in het geloof, van de maat van het geloof, van de maat van de genade, van een volwassenheid in Christus, van een manlijke rijpheid, van het komen tot de volheid van Christus. Ook is er sprake van vleselijke christenen (1 Kor.3:1-3). Dat zijn niet mensen die buiten het geloof staan, maar bij wie de Geest niet overheersend is. Zij worden op andere plaatsen onmondigen in Christus genoemd. De zonde werkt in hen nog sterk na. Ook zijn er die hout, hooi en stoppelen leggen op het enige Fundament Christus, van wie het werk verbrand zal worden. Zelf zullen zij behouden worden, maar als door vuur. Anderen die goud, zilver of kostbaar gesteente op dit Fundament leggen, ontvangen loon. Hun werk blijft. Kortom, er zijn zuigelingen en volwassenen in de genade. Maar al deze Bijbelse onderscheidingen doen niets af aan het feit, dat de Brieven in het Nieuwe Testament uitgaan van het Pinksterniveau, waarop de gemeente gekomen is. Wanneer dit niet wordt verstaan, wordt alles scheefgetrokken en komen de dingen niet op hun plaats.

Antwoord op de vraag

Wanneer wij nu terugkeren tot ons uitgangspunt en de vraag van de Pinkstermensen op ons laten inwerken, namelijk of er een onderscheid is tussen wedergeborenen en met de Geest gedoopten dan is deze vraag niet met een eenvoudig ja of nee te beantwoorden. Immers wat bedoelt men precies met 'gedoopt met de Geest' in de Pinksterkringen? Ben ik met de Geest gedoopt wanneer ik bijvoorbeeld in tongen spreek? Ben ik met de Geest gedoopt wanneer er een onuitsprekelijk gevoel van blijdschap over mij komt? Versta mij wel, ik ontken niet de mogelijkheid van het spreken in tongen in deze tijd. Ook ontken ik niet de onuitsprekelijke verrukking die over een mens komen kan, wanneer hij met de Heilige Geest vervuld wordt. Integendeel. Maar waar het mij in de eerste plaats om gaat, is dat Pinksteren om te beginnen de verheerlijking is van de verrezen Paasvorst Jezus Christus. Pinksteren is in eerste instantie een voor die tijd ongekende opklaring in de kennis van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Alle werken van God naar buiten zijn werken van de Drieënige God. Zie de Pinksterpreek van Petrus in Handelingen 2. Pinksteren is, dacht ik, de onderdompeling in de kennis van God waarin het geheel van de Schriften opengaat. In deze kennis van God zijn de rechtvaardiging van de goddeloze, de overbrenging in Christus en het met de Heilige Geest vervuld worden de centrale momenten. Inderdaad zijn hier de vrucht van de Geest en de gaven van de Geest onmiddellijk in het geding. Dit komt in het volgende hoofdstuk uitvoerig aan de orde. Maar het onderwijs over de Heilige Geest kan en mag nooit worden losgemaakt van de Vader en de Zoon. Theoretisch zal niemand in de Pinksterkringen dit ontkennen. Maar praktisch kan ik mij bij de lezing van de geschriften uit de Pinksterkringen niet aan de indruk onttrekken dat het gegeven van de kennis van God in het verband van de Drieëenheid, de kennis van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, óf ontbreekt óf in de schaduw komt te staan. Dit wreekt zich op de duur. Het losmaken van de Geest uit dit verband van de Drieëenheid is levensgevaarlijk zoals de verwaarlozing van het eigene in de Persoon en het werk van de Heilige Geest niet minder levensgevaarlijk is. Bij alles geldt dat de Heilige Geest zelf onze Leermeester dient te zijn. Onderwijs over de Heilige Geest en Zijn werk hebben wij allen schreeuwend hard nodig. Maar in dit onderwijs hebben wij het gebed om de Heilige Geest boven alles nodig.

Deze artikelen verschenen onder de titel 'Vragen vanuit de Pinksterbeweging'4 in 'Het Huizer Kerkblad', en in 'de Waarheidsvriend' jaargang 53, nummers 1 7 januari 1965 en is ook opgenomen in de bundel "De Geest verlangt naar meer", redactie drs. M.D. Geuze.